

Nr 37

Bevillningsutskottets betänkande med anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om investeringsavgift för vissa byggnadsarbeten jämte motioner.

Propositionen

Hemställan

I proposition nr 101 har Kungl. Maj:t under åberopande av utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 20 mars 1970 föreslagit riksdagen att anta vid propositionen fogat förslag till förordning om investeringsavgift för vissa byggnadsarbeten.

I propositionen föreslås att den som under tiden den 7 maj 1970—den 31 juli 1971 sätter i gång vissa byggnadsarbeten i områden utanför stödområdet skall betala en investeringsavgift motsvarande 25 % av byggnadskostnaden.

Författningsförslaget

Förslag

till

Förordning

om investeringsavgift för vissa byggnadsarbeten

Härigenom förordnas som följer.

1 §

För byggnadsarbete, som igångsättes under tiden den 7 maj 1970—den 31 juli 1971, skall investeringsavgift erläggas till staten, om arbetet helt eller till huvudsaklig del avser

bensinstation, reparationsverkstad för motorfordon, parkeringshus eller sådan parkeringsanläggning som ej inrättas i anslutning till ny bostadsbebyggelse,

butiks-, kontors- eller banklokaler,

kommunal förvaltningsbyggnad,

kyrkliga eller andra samlingslokaler eller nöjeslokaler,

sporthall eller annan idrottsanläggning,

bostadshus som är avsett uteslutande för fritidsändamål, när arbetet ingår i ett byggnadsföretag som omfattar mer än ett sådant hus eller när huset genom arbetet erhåller en bostadsyta överstigande 80 kvadratmeter.

Investeringsavgift erlägges icke för

1. byggnadsarbete i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Väster-norrlands län samt i de delar av Gävleborgs, Kopparbergs, Värmlands, Älvsborgs och Göteborgs och Bohus län som Konungen bestämmer,

2. kommunalt eller enskilt beredskapsarbete för vilket statsbidrag utgår enligt arbetsmarknadskungörelsen (1966: 368),

3. byggnadsarbete som är föranlett av skada för vilken ersättning utgår enligt försäkringsavtal,

4. arbete, som avser installation av elektriska ledningar eller andra elektriska anordningar, måleriarbete eller arbete, som avser mindre komplettering (s. k. lapparbete) av befintlig värme-, vatten-, avlopps- eller ventilationsanläggning,

när arbetet icke har samband med annat byggnadsarbete,

5. reparations- eller underhållsarbete i annat fall, om sammanlagt högst tre personer sysselsättes för arbetet.

2 §

Investeringsavgiften erlägges av den för vars räkning arbetet utföres (byggherren).

Om för visst byggnadsarbete finnes flera byggherrar, svarar de solidariskt för investeringsavgiften. Har byggnad eller annan anläggning som avses med avgiftsbelagt arbete bytt ägare innan arbetet slutförts, är även den nye ägaren att anse som byggherre.

Staten erlägger ej investeringsavgift.

3 §

Investeringsavgiften utgår med 25 procent av byggnadskostnaden för arbete enligt 1 § första stycket. Avgiften avrundas nedåt till helt hundratal kronor och erlägges till länsstyrelsen.

Preliminär avgift utgår med 25 procent av den beräknade byggnadskostnaden. Slutlig avgift fastställs sedan arbetet slutförts.

4 §

Den som avser att igångsätta avgiftsbelagt byggnadsarbete skall innan arbetet igångsättes lämna skriftlig deklARATION med uppgift om den beräknade byggnadskostnaden till länsstyrelsen i det län där byggnadsplatsen är belägen. Länsstyrelsen fastställer preliminär avgift och förelägger byggherren att inbetala denna omgående eller, om arbetet icke igångsatts, senast när det igångsättes.

Om byggherren begär det, meddelar länsstyrelsen särskilt beslut huruvida visst byggnadsarbete är avgiftsbelagt eller icke.

5 §

Sedan avgiftsbelagt byggnadsarbete slutförts, skall byggherren omgående lämna länsstyrelsen deklARATION med uppgift om den verkliga byggnadskostnaden. Länsstyrelsen fastställer den slutliga avgiften. Om den slutliga avgiften överstiger den preliminära, förelägger länsstyrelsen byggherren att omgående inbetala det överskjutande beloppet. Överstiger den preliminära avgiften den slutliga, förordnar länsstyrelsen om återbetalning eller avkortning av överskjutande belopp.

Slutlig avgift fastställs senast två år efter utgången av det år då arbetet slutfördes. Fastställs icke slutlig avgift, anses den preliminära avgiften som slutlig.

6 §

Om länsstyrelsen får kännedom om att avgiftsbelagt byggnadsarbete igångsatts utan att deklaration lämnats, inforrdar länsstyrelsen deklaration med uppgift om den beräknade byggnadskostnaden, fastställer preliminär eller, om arbetet slutförts, slutlig avgift och förelägger byggherren att omgående inbetala avgiften. Om byggherren begär det, meddelar länsstyrelsen särskilt beslut att arbetet är avgiftsbelagt.

7 §

Byggnadsarbete anses igångsatt när det påbörjats på byggnadsplatsen. Det anses slutfört när anläggningen i huvudsak tagits i bruk för sitt ändamål. Har arbetet utlämnats på entreprenad, anses det slutfört senast när den slutliga ekonomiska uppgörelsen skett, dock ej senare än ett år efter det år då slutbesiktning sker.

Om byggnadsarbete nedlägges eller avbrytes för att återupptagas först senare än ett år därefter, anses arbetet slutfört när det nedlades eller avbröts. Återupptages arbetet sedan mer än ett år förflutit, anses nytt arbete vara igångsatt.

8 §

Byggherre är skyldig lämna länsstyrelsen alla de uppgifter som behövs för tillämpningen av denna förordning. Lämnas icke tillräckliga uppgifter om byggnadskostnaden, uppskattar länsstyrelsen denna till skäligt belopp.

9 §

I byggnadskostnaden för arbete, som byggherren utför i egen regi, inräknas även skälig andel av s. k. indirekt byggnadskostnad t. ex. administrationskostnad. Hänsyn tages dock icke till ränta på eget kapital. Har byggherren för arbetet använt virke från egen fastighet eller tillgång som varit avsedd för omsättning eller förbrukning i annan rörelse än byggnadsrörelse, inräknas virkets eller lagertillgångens saluvärde i byggnadskostnaden. Investeringsavgift inräknas icke i byggnadskostnaden.

10 §

Bestämmelserna i uppbördsförordningen (1953:272) om indrivning av skatt äger motsvarande tillämpning på indrivning av investeringsavgift.

11 §

För fastställande av investeringsavgift får granskning ske av byggherres bokföring enligt vad förste taxeringsintendenten bestämmer. Taxeringsförordningen (1956:623) äger därvid motsvarande tillämpning.

12 §

Har någon i samband med avgiftsbelagt byggnadsarbete vidtagit åtgärd som kan antagas ha tillkommit i syfte att undgå eller erhålla lindring i investeringsavgiften, fastställs sådan avgift som om åtgärden icke vidtagits.

13 §

Om ansvar i vissa fall för den, som lämnat oriktig uppgift i deklaration enligt denna förordning eller handling som hör till sådan deklaration, finns bestämmelser i skattestrafflagen (1943: 313).

Förekommer anledning att antaga att oriktig uppgift i deklaration eller handling som avses i första stycket kan medföra ansvar enligt skattestrafflagen, skall länsstyrelsen anmäla det till åklagare.

14 §

Taxeringsförordningens bestämmelser om skyldighet att sörja för att underlag finns för deklarations- och uppgiftsskyldighetens fullgörande och för kontroll därav samt om ansvar för den som åsidosätter denna skyldighet eller som icke avger självdeklaration eller avger bristfällig sådan äger motsvarande tillämpning i fråga om investeringsavgift. Allmänt åtal får väckas endast efter anmälan av länsstyrelsen.

15 §

Mot länsstyrelsens beslut enligt 4—6 §§ föres talan genom besvär hos kammarrätten. Besvär skall vara inkomna till kammarrätten inom två månader från det klaganden fick del av beslutet. Mot kammarrättens utslag får talan icke föras.

Har talan förts mot länsstyrelsens beslut, får länsstyrelsen medge anstånd med inbetalning av investeringsavgift helt eller delvis.

16 §

Om läget på arbetsmarknaden påkallar det eller andra synnerliga skäl föreligger, kan Konungen medge befrielse från investeringsavgift helt eller delvis.

17 §

Vid inkomsttaxeringen får avdrag icke ske för investeringsavgift. Sådan avgift får ej heller inräknas i anskaffningskostnaden vid beräkning av avdrag för värdeminskning på anläggningen i fråga.

18 §

Den som hos länsstyrelsen eller annan myndighet tagit del av uppgift som lämnats på grund av bestämmelse i denna förordning får ej obehörigen yppa dess innehåll. Bryter någon häremot, dömes till böter eller fängelse i högst ett år. Allmänt åtal får väckas endast om målsägande anger brottet till åtal eller åtal är påkallat från allmän synpunkt.

19 §

De särskilda kostnader som föränledes av fastställandet av investeringsavgift bestrides av statsmedel.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Byggnadsarbete, som igångsatts under tiden den 7 april—den 6 maj 1970 utan att erforderligt igångsättningsstillstånd meddelats enligt lagen (1963: 268) om igångsättningsstillstånd för byggnadsarbete, anses vid tillämpning av denna förordning igångsatt den 7 maj 1970.

Motivering

Beträffande motiveringen för förslaget hänvisar utskottet till propositionen.

Motionerna

Yrkanden med anledning av prop. 1970: 101

1) de likalydande motionerna I: 1175 av herrar Gösta Jacobsson och Åkerlund samt II: 1385 av herrar Wachtmeister och Nilsson i Agnäs, vari hemställdts,

att riksdagen avslår propositionen;

2) de likalydande motionerna I: 1176 av herr Sörenson samt II: 1382 av herr Hylander och fru Anér, vari hemställdts,

att riksdagen beslutar

a) att sådana föreningslokaler av typ ungdomsgård, vars totala produktionskostnad inte överstiger 500 000 kr., vars planering kommit så långt att igångsättningstillstånd med början under tredje kvartalet 1970 erhållits före den 20 mars 1970, vid vars byggande endast kommer att anlitas arbetskraft med en ålder över 50 år och där i övrigt förekommer en betydande del av frivillig arbetsinsats, undantas från avgiftsplikt,

b) att befrielse från investeringsavgift utan dröjsmål skall kunna beviljas för föreningslokaler av typ ungdomsgård, som är näraliggande ovan angivna projekt;

3) de likalydande motionerna I: 1177 av herrar Wikström och Richardson samt II: 1384 av herr Strömberg m. fl., vari hemställdts,

att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 101 i skrivelse till Kungl. Maj:t uttalar att vid tillämpningen av förordningen om investeringsavgift för vissa byggnadsarbeten nödvändigheten av generös dispensgivning beaktas i fråga om dels byggande av affärer, samlingslokaler och andra nödvändiga serviceanläggningar i nybyggda bostadsområden, dels byggande av kyrkor och samlingslokaler, där detta är baserat på frivillig finansiering, t. ex. genom insamlingar;

4) de likalydande motionerna I: 1178 av herrar Österdahl och Tistad samt II: 1381 av herrar Gustafsson i Stenkyrka och Franzén i Träkumla, vari hemställdts,

att riksdagen beslutar att Gotland skall hänföras till de områden inom vilka investeringsavgift inte skall erläggas och att således 1 § i förordningen erhåller följande lydelse:

1 §.

För byggnadsarbete, — — — 80 kvadratmeter.

Investeringsavgift erlägges icke för

1. byggnadsarbete i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands, Västernorrlands och Gotlands län samt i de delar av Gävleborgs, Kopparbergs, Värmlands, Älvsborgs och Göteborgs och Bohus län som Konungen bestämmer,

2. kommunalt eller — — — för arbetet.

5) motionen II: 1291 av herrar *Fridolfsson* i Stockholm och *Werner*, vari hemställdts,

att riksdagen avslår propositionen nr 101 i vad avser investeringsavgift för kyrkolokaler;

6) motionen II: 1370 av herr *Josefson* i Arrie och fru *Jonäng*, vari hemställdts,

att riksdagen vid behandlingen av propositionen nr 101 beslutar, att investeringsavgift inte skall utgå, om arbetet helt eller till huvudsaklig del avser kyrkor och andra kyrkliga samlingslokaler.

Yrkande med anledning av prop. 1970: 75

7) de likalydande motionerna I: 1151 av herr *Sundin m. fl.* och II: 1342 av herr *Hedlund m. fl.*, vari bl. a. hemställdts,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t begär, att vid den fortsatta utredningen om lokaliserings- och regionalpolitikens utformning måtte prövas

a) en sådan användning av skatteinstrumentet, att de mindre företagen får förmåner, som svarar mot vad investeringsfonderna ger de större företagen,

b) en regional differentiering av beskattningen i fråga om elskatten och den allmänna arbetsgivaravgiften i enlighet med motionernas syfte,

c) frågan om särskilda investeringsavgifter som återhållande åtgärd i stockningsområden.

De under 7 upptagna motionerna behandlas i detta betänkande endast såvitt avser yrkandet under c) ovan. Yrkandena under a) och b) behandlas i utskottets betänkande 1970: 36. I dessa motioner framställs även andra yrkanden. Dessa behandlas av statsutskottet och bankoutskottet.

Motivering

Avslag på propositionen

I: 1175 och II: 1385

Genom lagen om igångsättningstillstånd för byggnadsarbete har regeringen sedan länge haft möjlighet att detaljstyra utvecklingen på området med tanke på den konjunkturpolitiska målsättningen.

Det är anledning till förvåning att detta maktmedel i regeringens hand på senare tid inte använts för att hålla tillbaka mindre angelägna byggen. Tillståndsgivningen har uppenbarligen inte varit tillräckligt restriktiv. En hel

del byggnadsarbeten har erhållit igångsättningsstillstånd trots att situationen med all tydlighet pekat på nödvändigheten av restriktivitet.

Genom investeringsavgiften har planeringen av byggnadsinvesteringarna för de närmaste åren rubbats. Tidsramen har förskjutits på obestämd tid. Byggnader som skulle ha igångsatts och för vilka ritningar och allt detalj-arbete utförts har ställts på framtiden. Planläggningen blir ryckig. Planeringsarbetet för lång tid framåt stoppas. Arkitekter, konsulter och byggnadstekniker som specialiserat sig på offentliga byggnader förlorar arbetsupp-gifter. Byggnadsämnesindustrins produktion måste läggas om. Pengar har nedlagts i onödan. Handelns investeringar har satts i strykklass. Den ratio-nalisering som inom handeln nödvändiggjorts av lönekostnadsutvecklingen förhindras.

Avgiftsplikten

I: 1151 och II: 1342

Det är önskvärt, att även problemen i stockningsområdena så långt möj-ligt kan klaras genom en lokaliseringspolitik, som stimulerar verksamheten i områden med undersysselsättning. Man kan från dessa utgångspunkter direkt premiera utflyttning från stockningsområden.

I en aktiv lokaliseringspolitik kan det också vara nödvändigt med restrikt-iva åtgärder i de överdimensionerade områdena. Som återhållande medel används etableringskontroll i vissa länder för stockningsområdena, t. ex. i England och Frankrike. Byggnadsregleringen användes som ett sådant in-strument i vårt land särskilt på 1950-talet. I flera länder, bl. a. Norge, till-lämpas etableringsanmälan.

Lokaliseringstuderingen avser att ta upp frågan om etableringskontroll i sin andra etapp. I sitt första betänkande har utredningen framhållit, att i första hand någon form av etableringsanmälan bör diskuteras.

Etableringsanmälan enligt det norska systemet är givetvis den form av etableringskontroll, som i första hand bör prövas. Men ett system med till-slåndsgivning kan bli erforderligt. Det är också anledning att i det fortsatta utredningsarbetet diskutera möjligheterna att motverka koncentrationen till storstadsområdena genom särskilda investeringsavgifter, som alltså skulle vara motsatsen till investeringsbidrag.

I: 1176 och II: 1382

Behovet av lämpliga lokaler för ungdoms- och föreningsverksamhet av typ ungdomsgård har i skilda sammanhang starkt understrukits. När det gäl-ler prioritering av olika byggnadsprojekt synes det rimligt att dessa kom-mer i samma klass som bostadsbyggandet. Ofta planeras och byggs sådana lokaler av ideellt arbetande föreningar med stor insats såväl ekonomiskt som arbetskraftsmässigt av föreningsmedlemmar och med arbetsinsats sär-skilt från de yngre medlemmarnas sida. Många gånger uppförs lokaler av

typen ungdomsgård som till- eller ombyggnad i anslutning till befintliga förenings- och församlingslokaler. Ofta sker i sådana fall en renovering av värme- och elsystemet även i de befintliga lokalerna, vilket medför att det planerade arbetet måste bedrivas under den varmare delen av året så att värmeanläggningen som skall betjäna även den befintliga delen är färdig att tas i bruk när kylan på hösten kräver detta.

Då det förekommer att planering av ungdomsgårdslokaler kommit så långt att man erhållit tillstånd att börja byggnation efter semestrarna, omkring 1/8 1970, just med motivering att hinna få värmecentralen färdig i laga tid och den nya investeringsavgiften kommer att innebära en ekonomisk belastning, som omöjliggör tillgodoseendet av ett synnerligen angeläget lokalbehov, synes det nödvändigt att lokaler av detta slag undantas från investeringsavgift. Kostnaderna för projekt av nämnda slag torde för många samhällen och tätorter ligga i storleksordningen under 500 000 kr., alltså i ett läge som inte belastar arbetsmarknaden särdeles hårt. Läger man därtill att föreskrifterna från länsarbetsnämnderna ofta innebär att endast arbetskraft över 50 år får anlitas och att man i många fall kan räkna med en betydande insats av frivilligt arbete från intresserade medlemmars sida torde man kunna undanta projekt av skisserat slag och storleksordning från investeringsavgift utan att propositionens syfte rubbas, speciellt som det inte kan röra sig om särdeles många fall innevarande år.

I: 1178 och II: 1381

Även inom andra områden än stödområdet är behovet av att dämpa investeringar i oprioriterade byggnader ringa eller inget. Vi tänker närmast på Gotlands län, där investeringsviljan är lägre än tidigare och arbetslösheten högre. För närvarande saknas praktiskt taget anmälningar om igångsättning av byggnadsarbeten avseende investeringar i industribyggen. De kommunala investeringarna är också lägre än tidigare på grund av den förestående kommunsammanslagningen. Även under nästa år torde de kommunala investeringarna bli ganska begränsade, då den nya kommunens planeringsarbete inte hinner påverka de kommunala investeringarna under detta år. Det strama kreditmarknadsläget har också med oerhörd kraft drabbat Gotland med små och medelstora företag, som har ringa eller inga självfinansieringsmöjligheter.

Dessa förhållanden har medfört att arbetslösheten under den gångna vintern blivit avsevärt högre på Gotland än ett år tidigare. Den vid arbetsförmedlingarna registrerade arbetslösheten var sålunda under januari—mars 1970 48 % högre än under motsvarande månader 1969. Bland byggnadsarbetarna var ökningen ännu större, nämligen 104 %. Inom de delar av stödområdet där arbetslöshetsproblemen är störst, nämligen de fyra nordligaste länen, har arbetslösheten däremot minskat med över 8 % under samma period. Bland byggnadsarbetarna var minskningen av arbetslösheten också över 8 %.

Ett område där Gotlands näringsliv har utvecklingsmöjligheter är inom fritids- och turistnäringen. Den kustinventering som genomförts har skapat förutsättningar för en planmässig utvidgning av fritidsbyggandet såväl i enskild regi som genom stugbyar i kommunal regi. Dessa investeringar kommer nu att drabbas av investeringsavgift om byggenskapen skall utföras i sådan omfattning att ett rationellt byggande kan äga rum. Sådan byggnadsverksamhet kan förutom att skapa bättre sysselsättning för lokalt bunden arbetskraft också medverka till att turistresorna utomlands minskar, vilket indirekt i positiv riktning påverkar vår bytesbalans gentemot utlandet.

Om en ökning av byggnadsverksamheten inte kommer till stånd under kommande höst och vinter, blir den relativt sett höga arbetslösheten bestående med åtföljande stora ekonomiska, fysiska och psykiska påfrestningar för de arbetstagarare som drabbas därav.

II: 1291

Det synes mindre välbetänkt att förhindra ett byggande av kyrkolokaler. Dessa fyller i avsevärd grad en väsentlig uppgift i snabbt uppväxande bostadsområden där bl. a. ungdomsproblem av skilda slag ofta uppträder. Orsaken härtill är alldeles uppenbart bristen på samlingslokaler och därmed bristen på människovårdande verksamhet. Människan lever inte allenast i bostad, skulle man kunna travestera det bekanta skriftordet. Församlingar av skilda samfund gör synnerligen samhällsnyttiga och frivilliga investeringar, som staten har all anledning att inte skapa svårigheter för. Det bör också framhållas att åtskilliga av de ifrågavarande kyrkobyggnaderna kommer till stånd tack vare frivilliga insamlingar. Det synes oförsynt att dessa redan en gång hårt beskattade medel vilka åstadkommit i en känsla av ansvar för medmänniskor och samhälle ånyo hårt skall beskattas av staten.

Kyrkobyggandet i vårt land representerar en mycket blygsam del av den totala byggnadsvolymen. Den föreslagna investeringsavgiften för ifrågavarande byggnader kan därför inte utgöra någon betydelsefull komponent i ett statsfinansiellt sammanhang.

II: 1370

Investeringsavgiften skall enligt förslaget även gälla kyrkobyggen och uppförande av andra kyrkliga samlingslokaler. Detta är utan tvekan ägnat att medföra allvarliga hinder för den kyrkliga och religiösa verksamheten. Med en så hög investeringsavgift som 25 procent får man räkna med att allt byggande av kyrkliga lokaler kommer att upphöra under den tid avgiften tas ut.

Kyrkobyggandet har sedan länge varit av liten omfattning. Särskilt befolkningsomflyttningen har emellertid medfört ett ökat behov av byggande av samlingslokaler för religiös verksamhet. Många av de folkrika förorter som vuxit upp kring de större städerna saknar i dagens läge sådana samlingslokaler. Om investeringsavgift läggs även på denna typ av byggen får man räkna med att även för nuläget mycket betydelsefulla byggen får skjutas

upp. Detta skulle otvivelaktigt vara till skada för den religiösa verksamheten i vårt land.

Kyrkobyggena utgör å andra sidan en mycket liten del av den totala byggnadsverksamheten i landet. Ett undantagande av kyrkobyggnadsverksamheten från investeringsavgiften skulle därför inte ha någon praktisk betydelse, när det gäller att uppnå åsyftad verkan med investeringsavgiften.

Dispensregeln

I: 1176 och II: 1382

Befrielse från avgiftsplikt bör utan dröjsmål kunna beviljas i fråga om byggnadsprojekt liknande dem vilka enligt yrkande i motionerna bör vara undantagna från avgiftsplikt.

I: 1177 och II: 1384

Vi vidhåller vår principiella kritik av den föreslagna investeringsavgiften på s. k. oprioriterade byggen. Det sker i dag en begränsning av byggandet genom byggnadsregleringen. Denna kräver igångsättningstillstånd, som meddelas enligt vissa av riksdagen fastlagda principer. En selektiv investeringsavgift kan i och för sig inte anses ha några fördelar framför en begränsning via byggnadsreglering. Den åstadkommer främst bara en dubbel administrativ omgång.

Även från andra synpunkter är en investeringsavgift underlägsen en tillståndsprövning. Avgiftssystemet torde nämligen inte kunna leda fram till en avsedd angelägenhetsgradering av det oprioriterade byggandet. Därtill är de berörda byggnadsobjekten alltför varierande. Det kan t. ex. för de service-näringar, som skulle drabbas av avgiftsskyldighet, inte alls förutsättas, att den näring, som har det bästa ekonomiska underlaget och därmed de största möjligheterna att påta sig investeringsavgiften, också är den, som har det största akuta byggnadsbehovet. För de icke-kommersiella objekt, som regleringen föreslås avse, kan sådana lönsamhetsresonemang över huvud taget inte komma i fråga som mätare av angelägenhetsgraden.

Investeringsavgiften får dessutom en fördröjd effekt. Under de första månaderna efter ikraftträdandet torde det oprioriterade byggandets volym påverkas i liten utsträckning.

Byggnad av butiker, samlingslokaler och andra serviceanordningar i nybyggda bostadsområden bör ges generösa möjligheter till dispens från investeringsavgiften. Utbyggnaden av olika slags service i nya bostadsområden sker nämligen redan i dag alltför långsamt. I många nya områden är servicen obefintlig eller klart otillfredsställande ordnad när bostäderna står inflyttningsklara. Det är en orimlighet, att byggandet av t. ex. affärscentra, samlingslokaler och idrottsanläggningar i sådana områden generellt skall beläggas med investeringsavgift.

Liksom tidigare föreslås också, att byggande av kyrkor och andra sam-

lingslokaler beläggs med investeringsavgift. Vi ifrågasätter det rimliga i detta. De belopp, som årligen investeras i kyrkor och samlingslokaler, finansierade med insamlade medel är ytterst obetydliga i jämförelse med annat byggande.

Kristen och ideell verksamhet är ofta uppbyggd på och beroende av de frivilliga gåvor, som medlemmarna insamlar, inte blott för löpande verksamhet utan också för det kapital, som erfordras för uppförande av nya kyrkor och samlingslokaler eller renovering av äldre.

Den verksamhet om vilken det här är fråga fyller för många människor en betydelsefull uppgift och är beredd att ställa sina resurser till samhällets förfogande.

Det skulle vara oriktigt att genom den föreslagna investeringsavgiften förhindra uppförandet av kyrkor och samlingslokaler avsedda att finansieras genom insamlade medel.

Även för denna typ av byggande bör därför generösa dispensvillkor tillämpas.

Skrivelse

Med anledning av propositionen har till utskottet ingivits skrivelse från Svenska petroleum institutet.

Utskottet

I propositionen föreslås att den som under tiden den 7 maj 1970—den 31 juli 1971 i områden utanför stödområdet sätter i gång vissa byggnadsarbeten, vilka enligt kungörelsen (1963:269) med tillämpningsföreskrifter till lagen om igångsättningstillstånd för byggnadsarbete inte får påbörjas utan igångsättningstillstånd (s. k. oprioriterade byggnadsarbeten), skall vara skyldig erlägga investeringsavgift med belopp motsvarande 25 % av byggnadskostnaden. Avgiften är utformad efter mönster av den avgift som utgick under åren 1967 och 1968 enligt förordningen (1967:44) om investeringsavgift för vissa byggnadsarbeten. De nya bestämmelserna har dock erhållit en delvis annan utformning. Investeringsavgift skall sålunda inte läggas för byggnadsarbete i det s. k. stödområdet. En annan olikhet avser den s. k. huvudsaklighetsprincipen. Enligt 1967 års förordning var för avgiftsplikten avgörande att den byggnad varpå arbeten utfördes helt eller till huvudsaklig del inrymde oprioriterade lokaler. De nya bestämmelserna innebär att byggnadsarbetets art skall läggas till grund för bedömning av om byggnadsarbetet är avgiftsbelagt eller ej. Detta innebär att om ett arbete innefattar såväl oprioriterat som annat byggande investeringsavgift skall er-

läggas, om det oprioriterade byggandet utgör den huvudsakliga delen, eller enligt rådande praxis mer än hälften av hela byggnadsarbetet, och denna regel gäller även i det fall att byggnaden varpå arbete utförs till mindre än hälften inrymmer oprioriterade lokaler.

I motionerna I: 1175 och II: 1385 yrkas avslag på propositionen. Ändamålet med avgiften uppnås enligt motionärernas mening lika effektivt och betydligt smidigare genom en restriktiv tillståndsgivning.

Mot bakgrund av de uttalanden som i finansplanen och i den förevarande propositionen gjorts om konjunkturutvecklingen under senare tid vill utskottet ansluta sig till den av chefen för finansdepartementet uttalade uppfattningen att industrins investeringsplaner bör prioriteras ytterligare genom en dämpning av mindre angelägna byggnadsinvesteringar och att de medel som redan nu finns för att nå ett sådant syfte bör förstärkas.

De farhågor som 1967 uttalades för följderna av den då aktuella investeringsavgiften kom enligt utskottets mening att visa sig betydligt överdrivna. Såvitt utskottet kan bedöma pekar erfarenheterna från åren 1967 och 1968 tvärtom på att avgiften — även om den från administrativ synpunkt var förenad med vissa nackdelar — väl tjänade sitt syfte att på ett smidigt och effektivt sätt dämpa benägenheten för investeringar i mindre angelägna projekt och därmed möjliggöra ett ökat industri- och bostadsbyggande. Avgiften inbringade under hela den tid den utgick endast 5 milj. kr. till statsverket och kan således sägas ha medfört praktiskt taget totalstopp för icke dispenserade projekt.

Med hänsyn till det anförda anser utskottet sig böra tillstyrka bifall till förslaget om en investeringsavgift på vissa byggnadsarbeten. Utskottet avstyrker följaktligen bifall till motionerna I: 1175 och II: 1385.

De projekt som skall avgiftsbeläggas finns angivna i 1 § i förordningen. Hit hör arbeten som avser kontors- och förvaltningsbyggnader, bank- och butikslokaler, bensinstationer, vissa parkeringshus, kyrkliga och andra samlingslokaler, idrottsanläggningar och vissa slag av fritidshus.

I motionerna I: 1151 och II: 1342 har yrkats bl. a. att vid den fortsatta utredningen om lokaliserings- och regionalpolitikens utformning också prövas frågan om införande av särskilda investeringsavgifter i s. k. stockningsområden. Sådana avgifter skulle enligt motionärernas uppfattning vara ett verksamt medel för att motverka koncentrationen till storstadsområdena.

Lokaliseringsutredningen har i ett i november 1969 avlämnat delbetänkande Lokaliserings- och regionalpolitik (SOU 1969: 49) redovisat vissa synpunkter på etableringskontroll och etableringsanmälan. Med anledning härav och på grundval av remissinstansernas uttalanden i frågan har chefen för inrikesdepartementet i prop. 1970: 75 aktualiserat införandet av ett system med etableringsanmälan. Ett sådant system kräver enligt hans uppfattning ett relativt enkelt administrativt förfarande samtidigt som det ger möjligheter till ett kontinuerligt samråd och utbyte av informationer mellan de samhälle-

liga organen och de enskilda företagen. Lokaliseringssamrådet bör — säger departementschefen — för att få regionalpolitisk effekt inriktas främst på sådana starkt expanderande regioner där det är särskilt angeläget att en mera balanserad utveckling kommer till stånd. Med hänsyn till att det inte bara eller ens huvudsakligen är industrisysselsättningens utveckling utan också utvecklingen inom andra delar av näringslivet som utgör grunden för expansionen i t. ex. Stockholmsområdet, bör ett samrådsförfarande i princip omfatta all sådan enskild verksamhet som har betydelse från lokaliseringspolitisk synpunkt. De företag som sålunda bör omfattas av samrådet bör vara skyldiga att delta i samråd innan bindande beslut om nyetablering eller utbyggnad fattas.

Ett förslag i enlighet med de riktlinjer som här redovisats har utarbetats inom inrikesdepartementet i en departementspromemoria, som i dagarna sänts ut på remiss. Proposition i ämnet beräknas kunna framläggas redan till höstriktsdagen.

Lokaliseringsutredningen skall i sitt fortsatta utredningsarbete bl. a. ta upp frågan om etableringskontroll. Även byggplaneringsutredningen har enligt sitt uppdrag att utreda frågan om byggnadsverksamhetens omfattning och inriktning. Resultatet av detta arbete väntas föreligga inom kort. Med hänvisning härtill och då bestämmelser av den art motionärerna åsyftar kan väntas bli svårtillämpade i praktiken avstyrker utskottet bifall till motionerna I: 1151 och II: 1342.

I några motioner har yrkats generellt undantag från avgiftsplikt för vissa närmare angivna projekt. Sålunda yrkas i motionen II: 1291 att arbeten avseende kyrkolokaler inte skall avgiftsbeläggas. I motionen II: 1370 begärs undantag för kyrkor och kyrkliga samlingslokaler, medan motionärerna i motionerna I: 1176 och II: 1382 anser att byggnadsarbeten avseende ungdomsgårdar under vissa förutsättningar bör vara uttryckligen undantagna från avgiftsplikt.

Om den föreslagna investeringsavgiften skall få avsedd effekt är det enligt utskottets mening angeläget att de projekt som skall vara generellt undantagna från avgiftsplikt begränsas till sådana som från allmän synpunkt framstår som särskilt angelägna. Enligt utskottets mening är den föreslagna förordningens bestämmelser i sådant hänseende väl avvägda. Dessa omfattar nämligen bl. a. inte bostäder, sjukhus, barndaghem och pensionärshem. Utskottet kan inte dela motionärernas uppfattning att kyrkor och kyrkliga samlingslokaler eller vissa ungdomsgårdar skulle vara av den angelägenhetsgraden att de bör generellt undantas från avgiftsplikt. Åtskilliga byggnadsprojekt av detta slag torde utan större olägenhet kunna skjutas på framtiden. Även om det byggande motionärerna avser kan antas representera en ringa del av den totala byggnadsvolymen i landet och en generell befrielse från avgiftsplikt av den anledningen inte kan beräknas nämnvärt minska den effekt man vill nå med avgiften talar enligt utskottets mening starka

rättviseskäl mot ett bifall till motionärernas yrkanden. I fråga om många oprioriterade objekt kan nämligen med fog göras gällande att de i samma mån som kyrkor och ungdomsgårdar bör vara undantagna från avgiftsplikt. Om man alltså generellt befriar dessa objekt från avgiftsplikt kan man komma att tvingas göra undantag även för andra objekt i en sådan omfattning att syftet med avgiften äventyras.

Vad utskottet nu anfört innebär naturligtvis inte att utskottet anser att allt oprioriterat byggande bör upphöra under den tid förordningen gäller. Detta är inte heller avsikten med propositionen. I den nya förordningen har nämligen intagits en särskild bestämmelse, enligt vilken Kungl. Maj:t i vissa fall kan medge befrielse från avgiften helt eller delvis. Utskottet är medvetet om nödvändigheten av att dispensregeln — om avgiften skall få avsedd effekt — i nuvarande ekonomiska läge tillämpas restriktivt men vill understryka angelägenheten av att man vid bestämmelsernas tillämpning tar vederbörlig hänsyn till sådana fall då oprioriterade projekt inte utan allvarlig olägenhet kan förläggas till en tidpunkt efter det förordningen upphört att gälla. Det finns otvivelaktigt åtskilliga fall då även oprioriterade byggnadsarbeten har en sådan angelägenhetsgrad att ett till följd av avgiftsplikten framtvingat uppskov måste framstå som obilligt. Utskottet tänker härvidlag särskilt på de oprioriterade objekt av skilda slag — affärs- och andra servicelokaler, samlingslokaler och liknande — som uppförs i anslutning till ny bostadsbebyggelse och som måste anses utgöra ett nödvändigt komplement till denna.

Med det anförda anser utskottet sig böra avstyrka bifall till lagstiftningsyrkandet i motionerna I: 1176 och II: 1382 om avgiftsbefrielse för vissa ungdomsgårdar samt till motionerna II: 1291 och II: 1370.

I motionerna I: 1178 och II: 1381 har begärts att investeringsavgift inte skall uttas på oprioriterade byggnadsarbeten i Gotlands län.

Som tidigare nämnts har från avgiftsplikt undantagits byggnadsarbeten som under den aktuella tidsperioden igångsätts inom allmänna stödområdet. Detta innebär en nyhet i förhållande till den investeringsavgift som tidigare gällde. Enligt utskottets mening kan erinringar riktas mot förslaget i denna del. Det finns otvivelaktigt även inom de län eller delar av län inom vilka avgift enligt förslaget inte skall utgå områden där en dämpning av investeringsbenägenheten framstår som angelägen. Bevillningsutskottet har tidigare upprepade gånger med riksdagens godkännande ansett sig inte kunna biträda motionsyrkanden om införande av bestämmelser som medger skatteförmåner endast inom vissa delar av landet. Att utskottet likväl ansett sig böra acceptera ett förslag som innebär ett avsteg från denna princip sammanhänger med att förordningen om investeringsavgift inte kan hänföras till den vanliga skattelagstiftningen, vars främsta uppgift är att skapa täckning för det allmännas utgifter, utan mera kan betecknas som en form av förbudslagstiftning.

Utskottet är inte berett medverka till att Gotlands län i investeringsavgiftshänseende skall anses ingå i stödområdet. Varken i lokaliseringsutredningens tidigare omnämnda betänkande (SOU 1969: 49) eller i prop. 1970: 75 med förslag till ny lokaliserings- och regionalpolitik har Gotland ansetts böra ingå i detta område.

Motivet för motionärernas lagstiftningsyrkande synes främst vara den brist på arbetstillfällen som f. n. råder på Gotland. Enligt dispensregeln är emellertid läget på arbetsmarknaden en faktor som alldeles särskilt bör beaktas vid prövning av dispensärenden. I den mån ett byggnadsprojekt kan anses motiverat av sysselsättningspolitiska skäl kan det enligt utskottets mening alltså förutsättas att Kungl. Maj:t kommer att medge befrielse från avgiften. Härutöver vill utskottet erinra om att chefen för inrikesdepartementet i prop. 1970: 75 uttalat, att Gotland på grund av sitt isolerade läge har problem som i många fall kan motivera lokaliseringspolitiska insatser. Mot bakgrund härav kan det enligt utskottets mening, inte minst från rättvisesynpunkt, finnas anledning att vid dispensprövningen särskilt beakta Gotlands speciella förhållanden.

Med det anförda anser utskottet sig ha besvarat motionerna I: 1178 och II: 1381.

Utskottet har slutligen att ta ställning till yrkandet i motionerna I: 1176 och II: 1382 om en ändring av den föreslagna dispensregeln och i motionerna I: 1177 och II: 1384 om ett riksdagsuttalande av innebörd att en generös dispensgivning är nödvändig i fråga om vissa i motionerna närmare angivna objekt.

Vad utskottet anför i det föregående innebär ett bemötande även av dessa yrkanden. Det finns alltså enligt utskottets uppfattning fall då bl. a. byggnader och lokaler av den art som motionärerna avser måste anses äga en sådan angelägenhetsgrad att avgiftsbeläggning är omotiverad. Dispensregeln är så utformad att den ger Kungl. Maj:t stora möjligheter att beakta omständigheterna i de enskilda fallen. Någon författningsändring eller något riksdagsuttalande av det innehåll motionärerna åsyftar torde enligt utskottets mening därför inte behövas.

Med det anförda anser utskottet sig ha besvarat motionerna I: 1176 och II: 1382 i nu förevarande del samt motionerna I: 1177 och II: 1384.

Enligt 3 § i författningsförslaget skall investeringsavgift utgå med 25 % av byggnadskostnaden. I denna kostnad skall enligt 9 § inräknas även skälig andel av s. k. indirekt byggnadskostnad. Någon särskild bestämmelse om hur mervärdeskatt skall behandlas har inte intagits i författningstexten. Det torde emellertid säga sig självt att mervärdeskatten skall upptas som en byggnadskostnad i de fall den avgiftspliktige, d. v. s. den för vars räkning arbetet utförs, inte är redovisningsskyldig till mervärdeskatt. I andra fall saknas givetvis anledning att inräkna mervärdeskatten i byggnadskostnaden.

Med hänvisning till det anförda hemställer utskottet,
att riksdagen

A) med bifall till Kungl. Maj:ts proposition nr 101 och med avslag på motionerna I: 1175 och II: 1385 antar det vid propositionen fogade förslaget till förordning om investeringsavgift för vissa byggnadsarbeten;

B) avslår följande motioner, nämligen

1) motionerna I: 1151 och II: 1342 i vad de behandlas i detta betänkande,

2) motionerna I: 1176 och II: 1382,

3) motionerna I: 1177 och II: 1384,

4) motionerna I: 1178 och II: 1381,

5) motionen II: 1291 samt

6) motionen II: 1370.

Stockholm den 28 april 1970

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande

från f ö r s t a kammaren: herrar John Ericsson (s), fröken Ranmark (s), herrar Tistad (fp), Wärnberg (s), Yngve Nilsson (m), Sundin (cp), Gösta Jacobsson (m), Arne Pettersson (s), Ove Karlsson (s) och Österdahl (fp); samt

från a n d r a kammaren: herrar Magnusson i Borås (m), Brandt (s), Engkvist (s), Kristenson* (s), Carlstein (s), Sundkvist (cp), Leander (s), Marcusson (s), Ericsson i Ätvidaberg (fp) och Börjesson i Falköping (cp).

* Ej närvarande vid betänkandets justering.

Reservationer

1) av herr *Gösta Jacobsson* (m), som ansett
dels att utskottet bort anföra följande:

”Redan genom den befintliga byggnadsregleringen, vilken kräver igångsättningstillstånd för oprioriterade byggen, har myndigheterna i sin hand konjunkturpolitiska maktmedel av vittgående omfattning. Tillståndsgivningen förutsättes skola anpassas med hänsyn till tillgängliga arbetskrafts- och kapitalresurser och ger därför möjlighet till smidig tillämpning. Det föreliggande förslaget om införande av investeringsavgift innebär att vi ovanpå det nuvarande regleringssystemet får ett nytt extra system, som verkar i det närmaste prohibitivt och även träffar byggnadsföretag, för vilka igång-

sättningsstillstånd redan beviljats och där vederbörande i förlitande därpå vidtagit sina dispositioner. Investeringsavgiften medför mycket stora praktiska olägenheter på byggområdet. Den närmaste effekten blir en tvärbromsning av den berörda byggnadsverksamheten med fördröjd utlösning till vinterhalvåret 1970/71. Arbetsmarknadsstyrelsens och parternas strävan att skapa jämn sysselsättning kommer därigenom att lokalt äventyras. Planeringen inom byggnadssektorn rubbas för de närmaste åren. Planeringsarbetet inom entreprenörföretagen stoppas upp. Arkitekter, byggkonsulter, konstruktörer och underentreprenörer förlorar arbetsuppgifter, vilka de haft anledning räkna med. Handelns investeringar i rationaliseringssyfte skjutes på framtiden. Även om i det nuvarande konjunkturläget skäl kan anföras för drastiska åtgärder, finner bevillningsutskottet förslaget om införande av en ljugufemprocentig investeringsavgift ha sådana avvisidor för näringslivet och arbetsmarknaden att förslaget inte bör antas."

dels att utskottet under punkten A bort hemställa,

att riksdagen med bifall till motionerna I: 1175 och II: 1385 avslår Kungl. Maj:ts proposition nr 101;

2) av herrar *Tistad* (fp), *Yngve Nilsson* (m), *Sundin* (cp), *Österdahl* (fp), *Magnusson* i Borås (m), *Sundkvist* (cp), *Ericsson* i Ätvidaberg (fp) och *Börjesson* i Falköping (cp), vilka ansett

dels att utskottet bort anföra följande:

"Utskottet ansluter sig till den i propositionen uttalade uppfattningen att i nuvarande ekonomiska läge industrins investeringsplaner ytterligare måste prioriteras och att detta bör ske genom en dämpning av sådana byggnadsinvesteringar som utan olägenhet kan skjutas på framtiden. Med hänsyn härtill anser utskottet sig böra acceptera förslaget i propositionen, även om befogade invändningar kan riktas mot investeringsavgiften som ett konjunkturpolitiskt medel. Utskottet är medvetet om att en avgift av ifrågavarande art, för att ha avsedd effekt, måste vara till tiden begränsad med en på förhand fixerad giltighetstid men vill understryka angelägenheten av att bestämmelser av den art det här gäller snabbt anpassas till förändringar i konjunkturen. I den mån en dämpning av investeringsbenägenheten inte längre är nödvändig bör enligt utskottets mening förordningen utan dröjsmål upphävas. I vart fall bör Kungl. Maj:t med tillämpning av dispensregeln kunna medge generell befrielse från avgift för oprioriterade objekt.

Investeringsavgiften skall enligt förslaget inte vara avdragsgill vid taxeringen och inte få inräknas i anskaffningskostnaden vid beräkning av värdeminskningsskatt. Den kommer i praktiken därför att få en kostnadsförhöjande effekt som vida överstiger 25 %. Härigenom kan den antas komma att i princip medföra totalstopp för alla icke prioriterade objekt. Den negativa effekten härav ligger i öppen dag.

I den mån verkningarna inte mildras genom en dispensprövning som

möjliggör nödvändiga byggnadsinvesteringar kommer avgiften att drabba hårt och onyanserat. Chefen för finansdepartementet har i propositionen framhållit att dispensgivningen, i vart fall för det närmaste halvåret, sannolikt kommer att bli mycket restriktiv.

Utskottet anser flera skäl tala mot en alltför rigorös dispensprövning. Det torde nämligen inte kunna bestridas att det finns åtskilliga oprioriterade objekt som måste anses ha en så hög angelägenhetsgrad, att ett till följd av avgiftsplikten framtvingat uppskov måste anses obilligt. Det väsentliga motivet för den nu föreslagna avgiften torde vara att få till stånd ett uppskov med projekt som utan större svårighet kan igångsättas vid en senare tidpunkt. Där så inte kan ske bör alltså enligt utskottets uppfattning dispens medges och denna princip bör gälla i fråga om alla i 1 § uppräknade oprioriterade byggnadsarbeten. Vid dispensprövningen bör naturligtvis särskild hänsyn tas till det behov av affärs- och andra servicelokaler, samlingslokaler och liknande som kan föreligga i nyanlagda bostadsområden. Det kan vidare enligt utskottets mening starkt ifrågasättas om det är rimligt att belägga ungdomsgårdar med investeringsavgift, särskilt som barnstugor och fritidshem inte omfattas av förordningens bestämmelser.

Utskottet förutsätter alltså att Kungl. Maj:t vid dispensprövningen särskilt beaktar behovet av servicelokaler i anslutning till nybyggda bostadsområden och till att ungdomsgårdar fyller en från allmän synpunkt angelägen funktion.

Med det anförda anser utskottet sig ha besvarat motionerna I: 1176 och II: 1382 samt I: 1177 och II: 1384 i nu förevarande del.

Vad härefter angår yrkandet i motionerna II: 1291 och II: 1370 torde uppförandet av kyrkor och kyrkliga samlingslokaler representera en så ringa del av den totala byggnadsvolymen i landet, att inte ens en generell befrielse från investeringsavgift för sådana projekt kan beräknas nämnvärt minska den med avgiften avsedda effekten. Med hänsyn härtill och då kyrko- och föreningsverksamhet fyller en för många människor betydelsefull uppgift anser utskottet sig böra biträda förslaget i motionerna att kyrkor och kyrkliga samlingslokaler generellt undantas från avgiftsplikt. Härmed är också motionerna I: 1177 och II: 1384 tillgodosedda i vad de berör motsvarande fråga.

I motionerna I: 1178 och II: 1381 har yrkats generellt undantag från investeringsavgift för byggnadsinvesteringar på Gotland.

Chefen för inrikesdepartementet har i prop. 1970:75 som sin mening framhållit att Gotland på grund av sitt isolerade läge har problem som i många fall kan motivera lokaliseringpolitiska insatser. Liknande synpunkter har framförts av lokaliseringstredningen i dess betänkande Lokalisering- och regionalpolitik (SOU 1969:49).

Mot bakgrund härav finner utskottet det anmärkningsvärt att Gotland

inte ansetts böra ingå bland de områden där investeringsavgift inte skall uttas. Inom Gotlands län torde investeringsviljan vara lägre och arbetslösheten större än tidigare. Behovet av att dämpa vissa byggnadsinvesteringar är därför på Gotland ringa eller inget, medan det inom det allmänna stödområdet, som enligt förslaget skall vara generellt undantaget från avgiftsplikt, finns områden där en sådan dämpning otvivelaktigt framstår som angelägen.

I samband med att 1967 års förordning om investeringsavgift antogs, underströk riksdagen angelägenheten av att befrielse från investeringsavgift alltid medgavs när detta var påkallat av lokaliserings- eller sysselsättningspolitiska skäl.

Utskottet anser att riksdagen bör vidhålla denna uppfattning. Med hänsyn till vad som i propositionen föreslås i fråga om det allmänna stödområdet bör emellertid såvitt utskottet kan bedöma riksdagens tidigare ståndpunktstagande nu föranleda att även Gotland generellt undantas från avgiftsplikt.”
dels att utskottet bort hemställa,

I) under punkterna B 3, 4, 5 och 6

att riksdagen med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 101 och med bifall till motionerna I: 1178 och II: 1381, motionen II: 1291 och motionen II: 1370 ävensom med anledning av motionerna I: 1177 och II: 1384, i vad dessa motioner avser dispensprövning av ärenden rörande kyrkor och kyrkliga samlingslokaler, antar det vid propositionen fogade förslaget till förordning om investeringsavgift för vissa byggnadsarbeten med de ändringar att 1 § erhåller följande såsom *reservanternas förslag* betecknade lydelse:

(Kungl. Maj:ts förslag)

(Reservanternas förslag)

1 §.

För byggnadsarbete, som igångsättes under tiden den 7 maj 1970—den 31 juli 1971, skall investeringsavgift erläggas till staten, om arbetet helt eller till huvudsaklig del avser

bensinstation, reparationsverkstad för motorfordon, parkeringshus eller sådan parkeringsanläggning som ej inrättas i anslutning till ny bostadsbebyggelse,

butiks-, kontors- eller banklokaler, kommunal förvaltningsbyggnad, kyrkliga eller andra samlingslokaler eller nöjeslokaler,

sporthall eller annan idrottsanläggning,

För byggnadsarbete, som igångsättes under tiden den 7 maj 1970—den 31 juli 1971, skall investeringsavgift erläggas till staten, om arbetet helt eller till huvudsaklig del avser

bensinstation, reparationsverkstad för motorfordon, parkeringshus eller sådan parkeringsanläggning som ej inrättas i anslutning till ny bostadsbebyggelse,

butiks-, kontors- eller banklokaler, kommunal förvaltningsbyggnad, samlingslokaler eller nöjeslokaler med undantag för kyrkliga samlingslokaler,

sporthall eller annan idrottsanläggning,

(Kungl. Maj:ts förslag)

bostadshus som är avsett uteslutande för fritidsändamål, när arbetet ingår i ett byggnadsföretag som omfattar mer än ett sådant hus eller när huset genom arbetet erhåller en bostadsyta överstigande 80 kvadratmeter.

Investeringsavgift erlägges icke för

1. byggnadsarbete i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Väster-norrlands län samt i de delar av Gävleborgs, Kopparbergs, Värmlands, Älvsborgs och Göteborgs och Bohus län som Konungen bestämmer,

2. kommunalt eller ————— för arbetet.

II) under punkterna B 2 och 3

att riksdagen med anledning av motionerna I: 1176 och II: 1382 samt motionerna I: 1177 och II: 1384, sistnämnda motioner i vad de avser dispensprövning av ärenden rörande affärs- och samlingslokaler samt andra nödvändiga servicelokaler i nybyggda bostadsområden, i skrivelse till Kungl. Maj:t ger till kännna vad utskottet anfört.

(Reservanternas förslag)

bostadshus som är avsett uteslutande för fritidsändamål, när arbetet ingår i ett byggnadsföretag som omfattar mer än ett sådant hus eller när huset genom arbetet erhåller en bostadsyta överstigande 80 kvadratmeter.

Investeringsavgift erlägges icke för

1. byggnadsarbete i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands, Väster-norrlands och *Gotlands län* samt i de delar av Gävleborgs, Kopparbergs, Värmlands, Älvsborgs och Göteborgs och Bohus län som Konungen bestämmer,

Uppgift per den 30 september 1968

ang. av Kungl. Maj:t avgjorda ansökningar om befrielse från investeringsavgift enligt förordningen den 24 februari 1967 (nr 44) om investeringsavgift för vissa byggnadsarbeten.

Typ av byggnad	Bifall		Delvis bifall		Därav helt eller delvis bifall av arbetsmarknadsskäl		Avslag	
	An-tal	Beräknad kostnad kronor	An-tal	Beräknad kostnad kronor	An-tal	Beräknad kostnad kronor	An-tal	Beräknad kostnad kronor
1. Bensinstationer	40	17 022 400	—	—	15	3 540 000	37	15 894 000
2. Reparationsverkstad för motorfordon ..	55	34 871 000	1	2 510 000	12	11 782 000	18	8 942 700
3. Parkeringshus eller sådan parkeringsanläggning, som ej inrättas i anslutning till ny bostadsbebyggelse	2	1 040 000	—	—	1	840 000	9	31 122 500
4. Hus, inrymmande butiks-, kontors- eller banklokaler	240	391 970 500	3	1 705 000	127	330 909 000	145	223 760 800
5. Centrumanläggning i anslutning till ny bostadsbebyggelse	29	129 657 000	1	3 130 000	—	—	1	22 000 000
6. Kommunal förvaltningsbyggnad	18	77 237 000	1	5 500 000	8	49 415 000	11	39 878 000
7. Kyrkliga samlingslokaler	67	29 967 110	4	2 974 000	30	15 478 650	69	80 064 500
8. Andra samlingslokaler eller nöjeslokaler	28	44 314 725	—	—	20	37 077 225	30	23 523 656
9. Sporthall eller annan idrottsanläggning	37	118 583 445	3	1 399 945	25	108 855 285	74	70 011 791
10. Bostadshus, som är avsett uteslutande för fritidsändamål.....	2	2 000 000	2	290 000	3	890 090	11	4 019 900
Summa	518	846 663 180	15	17 508 945	241	558 787 160	405	519 217 847

¹ Därav 1 ansökning där byggnadskostnad ej kunnat beräknas.

² Avser den av sökanden angivna totala byggnadskostnaden.

³ Därav 1 ansökning, där byggnadskostnaden ej angivits.

⁴ Därav 3 ansökningar, där byggnadskostnaderna ej angivits.